

Bekendtgørelse om regnskabsreglement og konkurrenceretlige vilkår for privatbanerne

I medfør af § 8, stk. 3, i lov om jernbane, jf. lovbekendtgørelse nr. 686 af 27. maj 2015 med senere ændringer, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 4 i bekendtgørelse nr. 2243 af 29. december 2020 om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens opgaver og beføjelser, klageadgang og kundgørelse af visse af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens forskrifter:

§ 1. Denne bekendtgørelse gælder for de privatbaner, der er omfattet af lovbekendtgørelse nr. 323 af 20. marts 2015 om lov om trafiksselskaber med senere ændringer.

§ 2. Ved et produktøkonomiregnskab forstås en opstilling over delregnskabet for privatbanens konkurrenceudsatte aktiviteter.

Stk. 2. Ved et delregnskab forstås en opgørelse af det samlede regnskab for de produkter, der indgår i hovedforretningsområdet.

§ 3. Privatbaner, der har konkurrenceudsatte aktiviteter, udarbejder én gang årligt et produktøkonomiregnskab, som sendes til Trafikstyrelsen. Regnskabet skal føres i overensstemmelse med regnskabsreglementet for privatbanerne, jf. bilag 1, og de konkurrenceretlige vilkår for privatbanerne, jf. bilag 2.

§ 4. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2022.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1205 af 12. december 2005 om regnskabsreglement og konkurrenceretlige vilkår for privatbanerne ophæves.

Trafikstyrelsen, den xx 2021

Carsten Falk Hansen

/Jan Albrecht

Regnskabsreglement for privatbanerne*Indledning*

§ 1. Regnskabsreglementet for privatbanerne (regnskabsreglementet) fastlægger supplerende regler til de bestemmelser, der er angivet i lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m. v., jf. lovbekendtgørelse nr. 196 af 23. marts 2004 (årsregnskabsloven).

Regnskabsudarbejdelse

§ 2. Privatbanerne skal sikre, at der udarbejdes sådanne regnskaber og etableres sådanne regnskabsrelaterede systemer, at det fornødne datagrundlag er til stede til at kunne vurdere om særlige vilkår for privatbanerne og krav til privatbanerne er opfyldt, jf. jernbanelovens § 7, stk. 1-2.

§ 3. Privatbanernes regnskabssystemer og øvrige registreringssystemer skal kunne danne grundlag for delregnskaberne, der udarbejdes med henblik på en vurdering af, om forbud mod krydssubsidiering er overholdt og med henblik på vurdering af forhold i tilknytning til udførelsen af offentlig service trafik.

§ 4. Privatbanernes aktiviteter opdeles i 2 hovedforretningsområder, herunder A og B, jf. § 9, stk. 1 og afsnit 1.1 i de konkurrenceretlige vilkår for privatbanerne.

Stk. 2. Udveksling af ydelser mellem hovedforretningsområderne skal ske til markedspriser. Udveksling af ydelser fra hovedforretningsområde A skal dog ske til en pris, der mindst svarer til de fulde omkostninger ved ydelsen inklusiv forrentning af de af ydelsen belastede aktiver. Hvis det på grund af markedssituationen ikke er muligt at angive en markedspris anvendes den bedst mulig tilnærmelse til markedsprisen.

Stk. 3. Hovedforretningsområderne skal belastes med finansielle omkostninger svarende til en markedsbestemt, jf. stk. 2, kapitalomkostning for anvendelsen af de tilknyttede aktiver.

§ 5. Privatbanernes bestyrelser fastlægger hvilke afskrivningsprofiler, der skal anvendes i regnskabet for de forskellige materielle anlægsaktiver, jf. årsregnskabsloven.

Stk. 2. Overførsel af materielle anlægsaktiver mellem hovedforretningsområderne, skal ske til markedspris. Overførelse af materielle anlægsaktiver fra hovedforretningsområde A skal dog minimum ske til den værdi, som aktivet er bogført til.

§ 6. Momsnettoomkostninger opgøres baseret på momsfradragprocenten for regnskabsåret. Momsnettoomkostningen skal henføres til de momsfratagne aktiviteter.

§ 7. Skat ifølge årsregnskabet fordeles forholdsmæssigt mellem hovedforretningsområderne.

Produktøkonomiregnskab og delregnskaber

§ 8. I supplement til regnskabsføringen efter årsregnskabsloven udarbejder privatbanerne et internt produktøkonomiregnskab, jf. § 9, der opstilles i form af et delregnskab for hovedforretningsområde B, jf. § 9, stk. 1.

Stk. 2. Delregnskabet udarbejdes i henhold til årsregnskabsloven og under anvendelse af samme regnskabsprincipper, som anvendes ved udarbejdelsen af virksomhedens årsregnskab, jf. dog stk. 3-4.

Stk. 3. Delregnskabet udfærdiges efter anerkendte og ensartede principper og metoder for indtægts- og omkostningsallokering og skal resultere i et retvisende billede. Delregnskaberne skal udarbejdes ved fuld fordeling af omkostningerne. Fordelingen af såvel indtægter som omkostninger på de enkelte produkter skal ske i forhold til de enkelte produkters aktivitet, såfremt indtægter og omkostninger ikke direkte kan henføres til et enkelt produkt. Delregnskaberne opstilles efter en dækningsbidragsmodel, som skal afspejle den enkelte privatbanes omkostningsstruktur, jf. stk. 4.

Stk. 4. Delregnskabet opstilles efter følgende struktur:

Direkte produktindtægter

Indirekte produktindtægter

÷ Rabatter

Nettoomsætning

÷ Direkte stykomkostninger

Dækningsbidrag I

÷ Direkte henførbare kapacitetsomkostninger

Dækningsbidrag II

÷ Indirekte henførbare kapacitetsomkostninger

Resultat før Engangsposter, Finansielle poster og Skat af årets resultat

Engangsposter

Finansielle poster

Resultat før skat

Endvidere anføres den samlede sum af aktiver. Fordelingen af aktiver, der anvendes indenfor begge hovedforretningsområder, skal ske ud fra en fordeling baseret på en aktivitetsopgørelse.

§ 9. Regnskabsføringen skal indrettes på en sådan måde, at der kan opstilles delregnskaber i privatbanerne for følgende hovedforretningsområder:

A) Ikke konkurrenceudsatte aktiviteter

B) Konkurrenceudsatte aktiviteter

Stk. 2. Produktøkonomiregnskabet skal suppleres med en beskrivelse af, hvilke aktiviteter, der indgår i hovedforretningsområde B, jf. stk. 1, herunder om der indgår udleje af materiel eller mandskab.

Stk. 3. Regnskabet skal føres således, at de enkelte hovedforretningsområder kan opgøres særskilt, og de tilsvarende aktiver skal opføres efter gældende regnskabsforskrifter.

Tilsyn

§ 10. Produktøkonomiregnskabet for hovedforretningsområde B, jf. § 8, stk. 1, med den i § 9, stk. 2, anførte beskrivelse og revisorerklæringen, jf. stk. 3, fremsendes til Trafikstyrelsen samtidig med at årsrapporten indsendes til Erhvervsstyrelsen, jf. årsregnskabslovens § 2.

Stk. 2. Trafikstyrelsen meddeler efter modtagelsen dokumenterne nævnt i stk. 1, om der måtte være bemærkninger at gøre og i bekræftende fald hvilke. Trafikstyrelsen kan anmode om supplerende oplysninger.

Stk. 3. Hver privatbane foranlediger fremsendt en erklæring fra deres statsautoriserede revisor om, at privatbanens regnskabsførelse og forretningsvirksomhed er sket i overensstemmelse med nærværende regnskabsreglements bestemmelser herunder, at afgrænsningen mellem hovedforretningsområderne overholder § 4-7 og produktøkonomimodellen overholder principper og metoder, jf. kravene i § 8, stk. 1-4, samt at privatbanens regnskabsførelse og forretningsvirksomhed er sket i overensstemmelse med de tilhørende konkurrenceretlige vilkår for privatbanerne. Erklæring skal være afgivet med moderat grad af sikkerhed (review), jf. § 19 i bekendtgørelse af lov nr. 25 af 8. januar 2021 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven).

§ 11. Trafikstyrelsen fører tilsyn med, at privatbanerne overholder regnskabsreglementets bestemmelser. Tilsynet gennemføres på grundlag af produktøkonomiregnskabet og erklæringen fra privatbanens statsautoriserede revisor, jf. § 10, stk. 3.

Stk. 2. Trafikstyrelsen har som tilsynsmyndighed adgang til at få indsigt i privatbanernes regnskabsforhold og kan herunder få alle produktøkonomiske oplysninger.

Stk. 3. Princip- og fortolkningsspørgsmål vedrørende regnskabsreglementet afgøres af transportministeren.

Stk. 4. Forslag til ændringer i regnskabsreglementet kan af privatbanerne fremsættes overfor transportministeren.

Udbud

§ 12. Såfremt en privatbane ønsker at deltage i udbud vedrørende offentlig service trafik skal dette meddeles til Transportministeriet. Transportministeren kan i den forbindelse fastsætte yderligere krav til regnskabsaflæggelse og opstilling henholdsvis detaljering af produktøkonomiregnskabet, jf. jernbanelovens § 8, stk.3.

Indledning

De »Konkurrenceretlige vilkår for privatbanerne« supplerer reguleringen i »Regnskabsreglement for privatbanerne« (regnskabsreglement), jf. bilag 1, såvel som den øvrige lovgivning på dette område.

Konkurrenceretlige rammer

Ifølge lovbekendtgørelse nr. 686 af 27. maj 2015 af lov om jernbane (jernbaneloven) § 8, stk. 3, opstiller transportministeren i tilknytning til regnskabsreglementet retningslinier og vilkår for overholdelse af konkurrenceretlige forhold.

Hovedelementerne i den konkurrenceretlige adfærdsregulering for privatbanerne har til formål at sikre, at der ikke sker krydssubsidiering mellem aktiviteter medfinansieret af offentlige myndigheder og aktiviteter, som udføres på rene forretningsmæssige vilkår.

1. Den konkurrencebetingede forretningsopdeling af privatbanerne

1.1. Opdeling i hovedforretningsområder

Privatbanernes aktiviteter opdeles i to hovedforretningsområder (A og B), såfremt privatbanen har aktiviteter indenfor begge hovedforretningsområder:

- A) Ikke konkurrenceudsatte aktiviteter
- B) Konkurrenceudsatte aktiviteter

1.1.1. Hovedforretningsområde A: Ikke konkurrenceudsatte aktiviteter

Hovedforretningsområdet omfatter passagertrafikken og infrastrukturforvaltningen på privatbanerne i den omfang opgaven ikke er vundet i udbud.

1.1.2. Hovedforretningsområde B: Konkurrenceudsatte aktiviteter

Hovedforretningsområdet indeholder aktiviteter i fri konkurrence, som f.eks. udlejning af materiel og mandskab til godstransport. Det skal specificeres i tilknytning til produktøkonomiregnskabet, hvilke aktiviteter der udføres indenfor dette hovedforretningsområde.

1.2. Principper for fordeling af indtægter og omkostninger

Udarbejdelsen af produktøkonomiregnskabet skal primært tjene et konkurrenceretligt formål.

Produktøkonomiregnskabet skal baseres på følgende principper:

Ved opstilling af delregnskabet tilstræbes såvel indtægter som omkostninger direkte henført til hvert produkt. I den udstrækning dette ikke er muligt, foretages der i produktøkonomiregnskabet en allokering baseret på en aktivitetsopgørelse jf. regnskabsreglementets § 8, stk. 3, og afsnit 1.2.1 - 1.2.2.

1.2.1. Omkostninger og indtægter til fordeling

Indtægter og omkostninger fordeles mellem produkterne efter ensartede principper og metoder, når indtægter henholdsvis omkostninger ikke kan henføres til produkterne ved en direkte metode.

Indtægter og omkostninger periodiseres i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser.

1.2.2. Aktivitetsbaseret fordeling

Ved en aktivitetsbaseret fordeling bliver såvel indtægter som omkostninger, der ikke direkte kan henføres til et enkelt produkt, fordelt på de produkter, der bidrager til henholdsvis skabelsen af indtægter og omkostninger. Fordelingen på enkelt produkter skal ske ved hjælp af fordelingsnøgler, der giver et retvisende billede af det enkelte produkts indtægter og omkostninger. Aggregeringen af de enkelte produktopgørelser resulterer herefter i henholdsvis opstillingen af delregnskaber og det samlede produktøkonomiregnskab.

1.3 Strukturering af produktøkonomiregnskabet

Privatbanerne opstiller efter principperne i afsnit 1.2 de indtægter og omkostninger, der er fordelt mellem virksomhedens produkter, i en dækningsbidragsmodel, jf. regnskabsreglementets § 8, stk. 4, der opstiller indtægter og omkostningsarter i en bestemt struktur.

Modellen opererer med følgende grupper af indtægter og omkostninger:

- Direkte produktindtægter/-stykomsomkostninger, der varierer direkte med aktivitetsniveauet for det enkelte produkt
- Direkte henførbare kapacitetsomkostninger, der varierer direkte med aktivitetsniveauet for det enkelte produkt, og hvor der er en konstaterbar sammenhæng mellem aktivitetsomfanget og det økonomiske ressourceforbrug
- Indirekte produktindtægter/-henførbare kapacitetsomkostninger, der ikke varierer med aktivitetsniveauet for det enkelte produkt, og hvor der ikke er nogen konstaterbar sammenhæng mellem aktivitetsomfanget og det anvendte ressourceforbrug.

De forskellige indtægts- og omkostningstyper specificeres i en fastlagt struktur, f.eks. lønomkostninger, eksterne omkostninger, afskrivninger, materialer m.v.

2. Forretningsområdernes økonomiske forhold

For at modvirke krydssubsidiering er der for privatbanerne opstillet regler for den økonomiske behandling af de ressourcetræk og kapitaloverførsler, der foregår i forbindelse med virksomhedens produktion.

2.1. Udveksling af ydelser

Udveksling af ydelser, mellem de to hovedforretningsområder, skal som hovedregel ske til markedspriser, jf. regnskabsreglementets § 4, stk. 2.

Udveksling af ydelser fra hovedforretningsområde A skal dog ske til en pris der mindst svarer til de fulde omkostninger ved ydelsen inklusiv forrentning af de af ydelsen belastede aktiver.

2.2. Udveksling af kapital og materiel

Overførsel af kapital og materiel mellem hovedforretningsområderne, skal som hovedregel ske til markedspriser, jf. dog regnskabsreglementets § 5, stk. 2.

3. Tilsyn, tvivlsspørgsmål mv.

3.1. Tilsyn

Trafikstyrelsen fører tilsyn med overholdelse af de konkurrenceretlige vilkår for privatbanerne. Tilsynet gennemføres på grundlag af produktøkonomiregnskabet og erklæringen fra privatbanens statsautoriserede revisor, jf. regnskabsreglementets § 10, stk. 3.

Trafikstyrelsen kan efter behov inddrage den på generalforsamlingen udpegede statsautoriserede revisor for den enkelte privatbane eller en anden statsautoriseret revisor. Trafikstyrelsen afholder udgifterne hertil.

Privatbanen foranlediger, at der samtidig med indsendelsen af produktøkonomiregnskabet til Trafikstyrelsen, fremsendes en erklæring fra den statsautoriserede revisor om, at virksomhedens regnskabsførelse og forretningsvirksomhed er sket i overensstemmelse med regnskabsreglementet og de konkurrenceretlige vilkår. Herunder skal erklæringen anføre, at produktøkonomimodellen overholder principper og metoder, jf. regnskabsreglementets § 8, stk. 1-4 og at afgrænsningen mellem hovedforretningsområderne overholder § 4-7.

Trafikstyrelsen har til brug for gennemførelsen af tilsynet adgang til at få indsigt i privatbanernes regnskabsforhold og kan herunder få oplysninger om de enkelte produkters økonomiske situation. Sådanne oplysninger behandles fortroligt af Trafikstyrelsen.

3.2. Tvivlsspørgsmål m.v.

Tvivlsspørgsmål om fortolkningen af nærværende konkurrenceretlige vilkår rettes til transportministeren.

Trafikstyrelsen vil som grundlag for kontrollen med overholdelsen af vilkårene kunne indhente vejledende udtalelser fra Konkurrencerådet. Sådanne vejledende udtalelser vil blive offentliggjort på sædvanlig måde.

Det bemærkes, at de almindelige konkurrenceretlige regler gælder sideløbende med de principper, som er indeholdt i de konkurrenceretlige vilkår for privatbanerne.